

Sygn. akt VI GC 360/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Walus-Rzasa

Protokolant: st. sekretarz sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa : G. (...) s.r.o. w M. O.

przeciwko: (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

o zapłatę: 645.009,00 zł

I.zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz powoda G. (...) s.r.o. w M. O. kwotę 645.009,00 zł (sześćset czterdzieści pięć tysięcy dziewięć złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 29 stycznia 2013r. do dnia zapłaty,

II.zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 41.111,45 zł (czterdzieści jeden tysięcy sto jedenaście złotych 45/100) tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego .

Sygn. akt VI GC 360/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 19 maja 2015 r.

Pozwem wniesionym w sprawie powód G. (...) s.r.o. z siedzibą w M. O. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w R. kwoty 645.009,00 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego w dwukrotnej wysokości według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej powód zawarł z pozwaną spółką umowę sprzedaży katod miedziowych. Zgodnie z ustaleniami stron powód dostarczył towar pozwanemu w miejsce przez niego wskazane. W dniu 28 stycznia 2013 r. powód wystawił na rzecz pozwanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 153.848,16 EUR. Pomimo upływu terminu płatności zakreślonego w ww. fakturze pozwany nie uiścił należności na rzecz powoda. Jednocześnie powód wskazał, że pozwany tego samego dnia w którym odebrał od powoda katody miedziowe, dokonał ich dalszej sprzedaży na rzecz H. M. S. (1), który za wskazany towar zapłacił.

W odpowiedzi na pozew (k. 51-53) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotnej stawki taryfowej. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że dochodzone przez powoda roszczenie jest bezpodstawne, pozwany nigdy nie zamawiał u powoda katod miedziowych, nadto nigdy nie otrzymał ww. towaru czy też faktury za jego zakup lub wezwania do zapłaty. Nadto wskazał, że nigdy nie sprzedawał katod miedziowych, nie wystawiał faktury firmie (...) ani

nie otrzymał za nie zapłaty. Pozwany podkreślił, że powód nie przedstawił żadnej umowy sprzedaży zawartej między stronami ani też zamówienia, a dołączone do pozwu dokumenty w postaci faktury VAT, listu przewozowego CMR oraz zaświadczenia z dnia 01 lutego 2013 r. nie świadczą o istnieniu zobowiązania ani jego wysokości.

Ustosunkowując się do powyższego w piśmie procesowym z dnia 25 listopada 2013 r. (k. 69-81) powód wskazał, że w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej zawarł umowy sprzedaży katod miedzianych z dwoma polskimi podmiotami gospodarczymi - pozwaną spółką (...) sp. z o.o. z siedzibą w R. oraz spółką (...) sp. z o.o. (dawniej (...) sp. z o.o.) z siedzibą w K.. Dalej podał, że pomiędzy obiema ww. spółkami tj. pozwanym i (...) sp. z o.o. występuje szereg powiązań korporacyjnych i biznesowych, wskazując w szczególności, że prokurentem w obydwu ww. spółkach jest K. W.. Działając w wykonaniu zawartych z obiema spółkami umów, powód wydał im zamówiony towar, jednakże na skutek omyłki osoby występującej po stronie odbiorcy, na obu listach przewozowych dotyczących różnych odbiorców, przystawiono pieczęć tylko jednej ze spółek tj. (...) COMPANY sp. z o.o. Osobą, która odebrała towar od powoda był prokurent obu ww. spółek - (...). Po odebraniu towaru od powoda, obie spółki tj. pozwany i (...) sp. z o.o. jeszcze tego samego dnia zbyły towar na rzecz obywatela niemieckiego M. S. (1). Powód wskazał, że twierdzenia pozwanego jakoby nie zawierał umowy z M. S. (1), nie wydał mu towaru oraz nie otrzymał za niego zapłaty nie odpowiadają stanowi faktycznemu. Dalej podał również, że M. S. (1) dokonał dalszej sprzedaży katod na rzecz niemieckiego przedsiębiorcy A. B.. Zapłata za katody na rzecz pozwanego oraz (...) COMPANY sp. z o.o. nastąpiła przy użyciu mechanizmu cesji wierzytelności - A. B. dokonał zapłaty bezpośrednio na rachunek bankowy pozwanego.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczas wyrażone stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest przedsiębiorcą posiadającym siedzibę na terenie Republiki Czeskiej. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej powód współpracował z dwiema spółkami mającymi siedzibę na terenie Polski - pozwaną spółką (...) sp. z o.o. z siedzibą w R. oraz (...) COMPANY sp. z o.o. (dawniej (...) sp. z o.o.) z siedzibą w K.. Prokurentem w obu ww. spółkach tj. (...) COMPANY sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. jest K. W..

Pozwany zakupił u powoda towar w postaci katod miedziowych. Powód dostarczył zakupiony przez pozwanego towar na miejsce umówione przez strony i w dniu 28 stycznia 2013 r. wystawił pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 153.848,16 EUR z terminem płatności na dzień 28 stycznia 2013 r., tytułem sprzedaży katod miedziowych w ilości 23742 kg. Wskazana faktura została pozwanemu przekazana bezpośrednio przez przedstawiciela powoda. Pozwany dokonał zaksięgowania ww. faktury i rozliczył ją następnie dla celów podatku od towarów i usług w stosownej deklaracji złożonej do Drugiego Urzędu Skarbowego w R.. W międzynarodowym liście przewozowym nr (...) dotyczącym dostawy ww. towaru, w miejscu przeznaczonym do podpisu odbiorcy widnieje pieczęć spółki (...) sp. z o.o. (aktualnie: (...) COMPANY sp. z o.o.). Przedstawicielom spółki realizującej przewóz wskazanego towaru tj. A. s.r.o. w związku z realizacją zlecenia przewozowego nr (...) wskazano K. W. będącego prokurentem pozwanej spółki jako osobę wyznaczoną do kontaktu ze strony odbiorcy towaru. Przewoźnik dysponował także numerem telefonu K. W., który osobiście odebrał dostarczony towar.

Powód z tytułu sprzedaży katod miedzianych wystawił w dniu 28 stycznia 2013 r. także na rzecz spółki (...) sp. z o.o. fakturę VAT nr (...) na kwotę 155.513,52 EUR.

Z zeznań prezesa zarządu R. R. wynika, że strony nie zawarły pisemnej umowy sprzedaży ale wcześniej powód sprzedawał katody na rzecz spółki (...) spółka z o.o. , w której działali również S. G. i K. W. i spółka ta zapłaciła za katody. Stąd też strony darzyły się wzajemnym zaufaniem. Fakt dokonywania zapłaty za katody przez spółkę (...) potwierdził w swoich zeznaniach K. W., dodatkowo wskazując, że katody kupowała też spółka (...) , w której działał S. G..

dowód : wypis z rejestru handlowego powoda (k. 11-21), odpis z KRS pozwanego (k. 22-27), faktura VAT nr (...) (k. 28-29), międzynarodowy list przewozowy nr (...) (k. 30-32), zaświadczenie A. s.r.o. z dnia 01 lutego 2013 r. (k. 33-34), wzory podpisów (k. 64-65), odpis pełny z KRS spółki (...) sp. z o.o. (k. 86-91), faktura VAT nr (...) (k. 95), oświadczenie

spółki (...) s.r.o. z 22.11.2013 r. (k. 96), nagranie (k. 104), zeznania powoda w imieniu którego działał Prezes Zarządu R. R. (2) (nagranie rozprawy z dnia 14.01.2014 r. – k. 147), zeznania świadka S. R. (nagranie rozprawy z dnia 14.01.2014 r. – k. 147), zeznania świadka V. O. (k. 357-358), zeznania świadka P. S. (k. 358-359), zeznania świadka J. U. (k. 359-360), zeznania K. W. złożone w dniu 08.10.2014 r. na Komendzie Miejskiej Policji w K. (k. 564-567), zeznania świadka K. W. (złożone na rozprawie w dniu 11.12.2014 r. (k. 594), pismo Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w R. z dnia 04 lutego 2015 r. wraz z załącznikiem (k. 637-638), pismo Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w R. z dnia 17.03.2014 r. (koperta – k. 280), pismo Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w R. z dnia 28 kwietnia 2015 r. (koperta k. 661).

Wskazany powyżej towar był przedmiotem dalszego obrotu, w tym obrotu dokonywanego na obszarze Niemiec przez podmioty gospodarcze tam działające. Pozwana spółka (...) sp. z o.o. w dniu 28 stycznia 2013 r. z tytułu sprzedaży na rzecz H. M. S. (2) towaru w postaci katod miedziowych w ilości 23742 kg za kwotę 155.035,26 EUR, wystawiła na rzecz ww. podmiotu fakturę VAT nr (...). Spółka (...) sp. z o.o. w dniu w dniu 28 stycznia 2013 r. z tytułu sprzedaży na rzecz H. M. S. (2) towaru w postaci katod miedziowych w ilości 23,999 ton za kwotę 156.713,47 EUR, wystawiła na rzecz ww. podmiotu fakturę nr (...). Nabywcą końcowym katod była spółka (...).

dowód : faktura VAT nr (...) (k. 38), międzynarodowy list przewozowy CMR nr (...) (k. 39), faktura VAT nr (...) (k. 84), międzynarodowy list przewozowy CMR nr (...) (k. 85), pismo Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w R. z dnia 17.03.2014 r. (koperta – k. 280), dokumentacji spółki (...) (k. 494-536), pismo Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w R. z dnia 04 lutego 2015 r. wraz z załącznikiem (k. 637-638), pismo Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w R. z dnia 28 kwietnia 2015 r. wraz z załącznikiem (koperta k. 661)

Powód wzywał pozwanego do zapłaty jednakże bezskutecznie.

dowód : wezwanie do zapłaty z dnia 15.03.2013 r. wraz z pocztowym potwierdzeniem odbioru (k. 35-37).

Powyższy stan faktyczny są ustalił w oparciu o powołane powyżej dowody.

Za wiarygodne Sąd uznał dowody z dokumentów przedłożonych przez strony. W ocenie Sądu są one rzetelne, zgodne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadków S. R., V. O., P. S., J. U., K. W. oraz powoda, w imieniu którego zeznawał R. R. (2) albowiem przeprowadzone w sposób bezpośredni wykazywały się dużą dozą prawdziwości, były wewnętrznie spójne, jasne i logicznie się uzupełniały.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego, w imieniu którego zeznawał Ł. R. w zakresie braku jego wiedzy o transakcji będącej przedmiotem sporu i dalszej sprzedaży katod nabytych u powoda. Za przyjęciem jako wykazanego stanowiska pozwanego w ww. zakresie brak podstaw w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Sąd nie czynił też ustaleń w oparciu o zeznania M. S. (3), jako nieznajdujących odzwierciedlenia w pozostałym materiale dowodowym sprawy.

Zasadniczo na obdarzenie wiarą zasługiwały również zeznania świadka P. R., choć miały uboczne znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Sąd nie poczynił ustaleń na podstawie zeznań świadka E. M., albowiem nie miała ona żadnej wiedzy w zakresie okoliczności związanych ze stanem faktycznym sprawy.

Pozostałe wnioski dowodowe stron zostały pominięte jako zębne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, że świadczeniem pozwanego, którego spełnienia powód dochodził w niniejszym postępowaniu, była zapłata za zakupione katody miedziowe. Powód wywodził, że sprzedał na rzecz pozwanego wymienione katody, w ilości, za cenę i z terminem płatności określonych w fakturze VAT nr (...). Na dowód powyższego przedłożył wymieniony dokument rozliczeniowy. Na okoliczność wywiązania się z dostawy towaru przedłożył międzynarodowy list przewozowy CMR. Dalej podał również, że przedmiotowe katody zostały przez pozwanego sprzedane kontrahentowi z Niemiec, na poparcie czego przedłożył stosowną fakturę VAT oraz międzynarodowy list przewozowy. Strona pozwana zaprzeczyła jakoby zawierała umowę z powodem podając, że nigdy nie otrzymała ww. towaru, faktury za jego zakup czy też wezwania do zapłaty.

Należy przede wszystkim wskazać, że postępowanie cywilne ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły zawartej w art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Trzeba podkreślić, że zasady art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim i w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że co do zasady to na stronie powodowej spoczywał ciężar udowodnienia istnienia dochodzonego roszczenia. Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Na każdej ze stron umowy sprzedaży ciążyą dwa obowiązki, które korespondują ze sobą: przeniesienie prawa własności z zapłatą ceny i wydanie przedmiotu sprzedaży z dokonaniem jego odbioru. Sprzedawca jest więc zobowiązany do przeniesienia własności rzeczy oraz do wydania rzeczy kupującemu, natomiast kupujący jest zobowiązany do odbioru wydawanej mu rzeczy oraz do zapłaty ceny.

Sąd Okręgowy uznał, że powód w pełni wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności przemawiających za istnieniem i wysokością dochodzonego roszczenia. Z zeznań strony powodowej wynika, że wprawdzie nie było pisemnej umowy między stronami, ale strony przed zawarciem transakcji negocjowały warunki kontraktu i ostatecznie zawarły umowę ustną. Przy czym darzyły się wzajemnym zaufaniem z uwagi na wcześniejsze transakcje. Powyższe znajduje potwierdzenie również w uznanych przez Sąd za wiarygodne zeznaniach świadka S. R., który potwierdził, że strony prowadziły negocjacje, wynikiem których było zawarcie umowy sprzedaży katod miedziowych.

Zgodnie z poczynionymi przez strony ustaleniami powód dostarczył towar, którego odbiór nastąpił w magazynie w K.. Podkreślenia wymaga, iż na dokumencie międzynarodowego listu przewozowego CMR dotyczącego towaru dostarczonego przez powoda, znajduje się numer telefonu prokurenta strony pozwanej – K. W., wskazanego jako osoba kontaktowa w zakresie związanym z dostawą towaru. Sam K. W. słuchany w sprawie potwierdził, że podany na ww. dokumencie nr telefonu należy do niego, ponadto to właśnie on odebrał towar. Wskazał również, że podpis na dokumencie przewozowym należy do pracownika firmy, na rzecz której katody były dostarczane. Wskazany świadek podał wprawdzie, że nie podpisał listu przewozowego, ale jednocześnie potwierdził, że go wypełniał. Zeznania K. W. znajdują potwierdzenie w zeznaniach kierowców, którzy towar dostarczali.

Z zeznań strony powodowej wynikało, iż po tym jak pozwanej spółce upłynął termin do zapłaty wyznaczony w fakturze VAT, powód zwracał się do pozwanego z prośbą o dokonanie płatności, niejako przy okazji uzyskując wiedzę co do dalszej sprzedaży katod miedziowych. Z uwagi na dobre (w tym czasie) relacje stron powód uzyskał nawet kopie dokumentów dotyczących sprzedaży katod przez pozwanego na rzecz jego kontrahentów.

Podkreślenia wymaga, że na okoliczność zawartej przez strony umowy powód przedstawił fakturę oraz dowód dostarczenia katod (międzynarodowy list przewozowy), z którego wynika, iż towar został odebrany. Nadto dowody te zostały poparte zeznaniami świadków, których ocena pozwalała Sądowi bez wątpliwości ustalić, iż doszło do zawarcia umowy sprzedaży pomiędzy stronami procesu a towar został wydany pozwanemu - dostarczony w umówione przez

strony miejsce i następnie stał się przedmiotem dalszego obiegu gospodarczego w którym to pozwany był już stroną sprzedającą.

Z uwagi na okoliczności, iż pozwana spółka była przedmiotem sprzedaży a z twierdzeń podmiotów nią aktualnie zarządzających wynika, że nie dysponują dokumentacją księgową spółki, Sąd Okręgowy zwrócił się do Drugiego Urzędu Skarbowego w R. celem ustalenia czy w dokumentacji finansowej spółki ujawniona została transakcja zawarta przez pozwanego z powodem – czy pozwany rozliczył fakturę, z której należności są przedmiotem postępowania. Z pism Urzędu Skarbowego wprost wynika, że faktura będąca przedmiotem sprawy widnieje w dokumentacji księgowej pozwanej spółki i została rozliczona dla celów podatkowych. Urząd Skarbowy w swoich pismach przywołał szczegółowe kwoty odpowiadające wartości przedmiotu sporu.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że pozwany zaksięgował fakturę otrzymaną od powoda a nadto rozliczył ją dla celów podatku od towarów i usług w stosownej deklaracji złożonej do Drugiego Urzędu Skarbowego w R.. Zdaniem Sądu Okręgowego mając powyższe na uwadze, nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie strona powodowa wywiązała się ze swoich obowiązków w zakresie przeniesienia na pozwanego własności rzeczy sprzedanych oraz ich wydania. Tym samym po stronie pozwanego zaistniał obowiązek zapłaty ceny wynikającej z zawartej umowy.

Trzeba w tym miejscu podkreślić, że pozwany nie przedłożył żadnych dowodów wystarczających dla potwierdzenia prezentowanego przez niego w toku sprawy stanowiska. Zeznania pozwanego w zakresie braku jego wiedzy o transakcji będącej przedmiotem sporu i dalszej sprzedaży katod nabytych u powoda nie zasługiwały na uwzględnienie. W ocenie Sądu twierdzenia pozwanego stanowiły przyjętą przez niego linię obrony pozostającą w sprzeczności z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Twierdzenia te były sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego i zasadami panującymi w obrocie gospodarczym (a tym samym niewiarygodne). Przede wszystkim podkreślenia wymaga okoliczność, że sam prokurent strony pozwanej potwierdził, że odebrał towar dostarczony przez powoda a nadto pozwany dokonał zaksięgowania wystawionej przez powoda faktury VAT, w oparciu o którą skonstruowane zostało żądanie pozwu w przedmiotowej sprawie i rozliczył ją dla celów podatku od towarów i usług w stosownej deklaracji złożonej do Drugiego Urzędu Skarbowego w R..

Biorąc wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę, skoro strona powodowa wykazała, że sprzedała pozwanemu towar (przeniosła własność i go wydała), to pozwany jest zobowiązany do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem (ceny za sprzedany towar). Zgodnie z art. 481 §1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odsetki należą się zatem stronie powodowej od następnego dnia po upływie terminu płatności, wskazanego w fakturze VAT. Z tego względu na podstawie art. 535 k.c. i art. 481 k.c. orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie zwrotu kosztów procesu zostało wydane w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Na zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę 41.111,45 zł złożyły się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 32.251,00 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7.200,00 zł ustalone zgodnie z § 2 ust. 1 i § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. 2013.461), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty poniesionych wydatków w wysokości 1.643,45 zł. Sąd nie znalazł podstaw do zasądzania dwukrotnej wysokości stawki kosztów zastępstwa procesowego, czego domagał się pełnomocnik powoda. W ocenie Sądu Okręgowego, za zasądzeniem kosztów zastępstwa w wysokości przewyższającej stawkę minimalną nie przemawia ani nakład pracy pełnomocnika strony powodowej, który nie odbiegał od przeciętnego, ani też charakter sprawy - nieodznaczający się szczególnym stopniem skomplikowania pod względem prawnym i faktycznym.